

Er referens: Dnr. 2015-4466

Svensk Vindenergi och Svensk Vindkraftförenings synpunkter på Energimyndighetens remiss ”Förutsättningar för att göra Vindbrukskollens e-tjänst obligatorisk i vindkraftsärenden”

Svensk Vindenergi och Svensk vindkraftförening lämnar här ett gemensamt svar på remissen i sin helhet. Vi välkomnar Energimyndighetens analys att Vindbrukskollen ska vara obligatorisk vilket är nödvändigt för att Vindbrukskollen ska bli tillförlitlig och kunna ge en bra överblick av alla vindkraftsprojekt i landet, till nytta för allmänheten, myndigheter och verksamhetsutövare.

Sammanfattning

- Vi stödjer Energimyndighetens förslag att göra Vindbrukskollens e-tjänst obligatorisk för vindkraftsanläggningar. Vi delar Energimyndighetens uppfattning att det är den närmsta organisationen som skall stå för insatsen, det vill säga den som äger eller producerar informationen.
- Vi vill vidare påpeka att ambitionen bör vara att utveckla Vindbrukskollen till ett framtida ”Förnybartkollen”. Detta genom att inkludera samtliga elcertifikatberättigade anläggningar i olika faser i Sverige och Norge för att investerarna och andra marknadsaktörer ska få all relevant marknadsinformation som behövs för att fatta rationella beslut. Det skulle kunna leda till jämnare utbyggnadstakt och minska risken för såväl överbyggnation som underbyggnation.
- Vi delar däremot inte Energimyndighetens syn gällande exkluderingen av bygglovspliktiga vindkraftsanläggningar och havsbaserad vindkraft i Sveriges ekonomiska zon. Syftet med Vindbrukskollen borde vara att få en komplett överblick av alla vindkraftsprojekt i Sverige och således inkludera alla anläggningar, storlekar och placeringar.
- För att Vindbrukskollen skall tjäna sitt syfte och öka transparensen på marknaden krävs att den innehåller relevant information för alla projekt samt att den tydliggör vilken status projektet har.
  - Gällande relevant information håller vi inte med om tidpunkten i alla lägen. Detaljerad information - som navhöjd, rotordiameter, generatoreffekt och årsproduktion - är oftast inte bestämd och finns således inte att rapportera under samråds- och tillståndsfasen. Att tvinga en sådan rapportering riskerar därför att låsa upp projekten och förhindra flexibilitet under utvecklingsprocessen.
  - Gällande status bör detta även inbegripa tagna investeringsbeslut, då dessa påverkar marknaden och är kritiskt bland annat från ett investerarperspektiv. Vidare bör även kommunens tillstyrkan inkluderas som ett steg i projektutvecklingen innan Länsstyrelsen behandlar frågan.
- Ju mer nytta Vindbrukskollen kan tillföra desto mer motiverade är de arbetsinsatser och kostnader som detta obligatorium medför. Det är viktigt att lyssna på existerande och framtida användare för att öka användarvänligheten och skapa maximalt antal applikationsområden. Det är också viktigt att möjliggöra en bra sortering och informationssökning, att införa en engelsk version samt att på sikt införliva även andra kraftslag.

Nedan följer våra synpunkter på Energimyndighetens remiss. Rubrikerna är hämtade från rapporten och under varje rubrik återfinns våra samlade kommentarer på avsnitten.

2.2 Vilka använder Vindbrukskollen

I gruppen "institutionella" investerare ingår många icke svenskspråkiga aktörer. Utöver dessa finns det även användare i Norge, genom det gemensamma elcertifikatsystemet. Därav anser vi att det behövs en engelsk version av Vindbrukskollen.

3.1.2 Marknadsinformation och transparens

För att öka transparensen på marknaden och på så vis underlätta investeringsbeslut och arbetet med elcertifikatsystemet borde även investeringsbeslut inkluderas i rapporteringen från verksamhetsutövaren. Vidare anser vi att en koppling till Cesar och elcertifikatsystemet bör göras, för att på så vis ta in utbud och produktion genom tilldelning. Ökad transparens tillsammans med tätare kontrollstationer är nyckelfaktorer för att få elcertifikatsystemet tillbaka på fötter.

3.2.1 Effekten av att systemet är frivilligt

Det frivilliga användandet har lett till en icke-komplett databas. Obligatoriet ska säkra all information för planerade, tillståndsgivna och existerande vindkraftsanläggningar. Utesluter man vindkraftsanläggningar som inte är miljöbalksärenden (allmänpliktiga landbaserade) och havsbaserad vindkraft i Sveriges ekonomiska zon så kommer Vindbrukskollen inte att ge en komplett bild av vindkraften i Sverige. Därav ser vi att även dessa borde inkluderas – se 4.1. För att säkra information och aktualitet av information bör även datum för senaste uppdatering vara synligt.

4.1 Inga ändringar föreslås för bygglovärenden eller vindkraft som byggs i den ekonomiska zonen

Vi förstår att det finns fristående lösningar för elektronisk inlämning av bygglovshandlingar och finner det rimligt att inte skapa dubbelarbete för de anläggningar som ändå kommer att inkluderas som ett miljöbalksärende. Bygglovsärendena inkluderar dock ärenden utöver de som kräver en anmälan/tillstånd enligt miljöbalken. Således anser vi det viktigt att Vindbrukskollen även fångar upp dessa mindre vindkraftsanläggningar samt småskalig vindkraft för att kunna ge en komplett bild av planerade och existerande vindkraftsanläggningar i Sverige.

Vad gäller havsbaserad vindkraft i Sveriges ekonomiska zon finner vi även detta viktigt att inkludera för att göra databasen komplett. Även om det finns ett begränsat antal ärenden idag så kan det komma flera i framtiden. Dessa ärenden rör anläggningar av en betydande storlek med potentiellt stor inverkan på elproduktion och elcertifikatmarknad. Förslaget att införa en rutin för årlig informationsöverföring mellan Miljö- och Energidepartementet till Vindbrukskollen täcker till viss del detta, även om det är oklart vad som syftas med information. Däremot anser vi det viktigt att informationen inkluderas så tidigt som möjligt för att Vindbrukskollen skall vara aktuell. Därtill har vi svårt att se varför vindkraft i den ekonomiska zonen inte skulle kunna följa en liknande process som andra vindkraftsanläggningar.

5.1 Elcertifikatmarknaden

Då vindkraften utgör en betydande del av den förnybara elkraftsutbyggnaden i Sverige och således en betydande del av elcertifikatsystemet finner vi det naturligt med en koppling till Cesar. Genom att komplettera Vindbrukskollen med data kring tilldelning av elcertifikat samt tilldelningsperiod (det vill säga 15 år) synliggörs produktionen av existerande anläggningar vilket i sin tur har effekt på utbud av elcertifikat och på andra kraftslag för förnybar el. Detta har betydelse för elcertifikatsystemets funktion.

Vidare underlättar det för eventuella investeringsbeslut då det möjliggör en bättre uppskattning av utbud över tid. Koppling mellan systemen bör kunna göras genom ID-nummer.

6.4 Obligatoriska uppgifter för verksamhetsutövaren

Utöver den information som presenteras i tabell 1 bör följande även inkluderas: Projektör/Ägare. Elprisområde/Län/Kommun samt modell på turbin (alternativt fabrikat och effekt för småskalig vindkraft). Tabellen inkluderar idag även Projektnamn, detta återfinns dock inte i föreslagen föreskrift i Bilaga 4 och bör således inkluderas i den senare.

Gällande status för en anläggning vill vi lägga till planerade och tillståndsgivna investeringsbeslut, under byggnation samt när dessa ska tas i drift. Det är viktigt att få till ett tydligt och transparent statusflöde gällande de anläggningar som planeras, kommer att byggas och redan existerar. Vi föreslår därför följande statusvärden:

- PBL/MB
- Under tillståndsprövning
- Samråd
- Kommunal tillstyrkan
- Överklagan MD/MÖD
- Med alla tillstånd
- Avslag/Återkallat
- Investeringsbeslut taget
- Under byggnation
- I drift
- Ur drift
- Nedmonterat

Gällande i vilket skede informationen skall rapporteras har vi några synpunkter. I avsnitt 6.4 nämns att boxmodellen tillåts i tillståndsärenden med följd att exakt placering inte är känt vid tillståndprocessen och därför inte nödvändigtvis kan rapporteras i tillståndsfasen. Det är viktigt att påtala att det inte enbart är den exakta placeringen som är okänd fram till uppförandet av vindkraftverken, utan även navhöjd, rotordiameter, installerad effekt och beräknad produktion. När boxmodellen tillämpas görs val av just vindkraftverk, tillverkare, turbinstorlek, navhöjd och installerad effekt inte förrän i ett sent skede, när tillståndet redan vunnit laga kraft. Att ställa ytterligare krav på rapportering av detta i Vindbrukskollen redan under Samråds- och Tillståndsfasen innebär därför en begränsning som inte tillför någon kritisk information inför prövningen om tillåtligheten.

Vindbrukskollen ska därför inte vara utformad med ett annat system som bas och box-modellen som ett eventuellt accepterat undantag. Det som anges redan i samrådsskedet är den maximalt möjliga totalhöjden och den planerade omfattningen av projektet (alltså maximalt antal verk inom angivet projektområde). I samrådsmaterial och MKB redovisas exempel på parkkonfiguration utifrån worst case för att möjliggöra en bedömning av miljöpåverkan, men detta exempel är inte bindande för tillståndet, utan vindkraftsparken ska inför byggnation utformas så att villkor och andra åtaganden uppfylls. Om fakta som baseras på de exempel som anges i samrådsunderlag och MKB ska redovisas i Vindbrukskollen måste det framgå extremt tydligt att detta utgör exempel, så att inte missförstånd uppstår angående detta.

Att projektören ska ange navhöjd, turbinstorlek och installerad effekt vid uppförandet kan däremot tillföra bra kunskapsunderlag för både statistik och forskning. Datum för uppförande kan självklart ändras i sent skede på grund av väderlek eller transportförutsättningar, därför bör rapporteringen gälla planerat datum, alternativt att datum för uppförande ska anges efter att verket är uppfört.

6.7 Obligatoriska uppgifter för kommunerna

I och med att prövningsmyndigheten endast får ge tillstånd om kommunen tillstyrkt projektet måste detta steg inkluderas i statusflödet och kommunen blir således ansvarig för information hänförlig till detta steg.

7. Konsekvensanalys

Nytan för alla parter och samhället i stort ökar ju mer översiktlig och sorterbar informationen i Vindbrukskollen är. Sorteringen bör således kunna göras geografiskt (per elprisområde, län, kommun) och per status (PBL/ MB, under tillståndsprövning, Samråd, Kommunal tillstyrkan, Överklagan MD/MÖD, Med alla tillstånd, Avslag/Återkallat, Investeringsbeslut taget, Under byggnation, I drift, Ur drift, Nedmonterat). Vidare bör även historisk information vara tillgänglig, det vill säga att sortering på historiska perioder.

7.2.1 Kostnader för projektörer

Effekten för mindre aktörer som normalt inte har så många vindkraftsärenden kan bli att hantering av Vindbrukskollen tar relativt mer tid av den totala arbetsinsatsen under ett vindkraftsprojekt. Detta kan motverkas genom ett bra användarstöd från Vindbrukskollens projektgrupp.

Konsekvenser av att införa att obligatoriska detaljerade uppgifter ska inlämnas tidigt i projekteringen blir att projektörer tvingas gissa framtida investeringar. Det kan ge oönskade effekter överdrivna uppskattningar av framtida etableringar, oklarheter i uppgifter ger osäkerhet vid handläggning samt att projektörer gissar fel vid tidig projektering och anger en för låg navhöjd/turbindiameter.

7.5.1 Kostnaden för kommunerna

Effekten för kommuner som normalt inte har så många vindkraftsärenden kan bli att hantering av Vindbrukskollen tar relativt mer tid av den totala arbetsinsatsen under ett vindkraftsprojekt. Detta kan motverkas genom ett bra användarstöd från Vindbrukskollens projektgrupp.

Vindbrukskollen bör utvidgas till "förnybartkollen"

Vi tycker slutligen att det är positivt att Energimyndigheten på senare tid har vidtagit åtgärder för att öka transparensen på elcertifikatmarknaden och utbyggnaden av övrig förnybar elkraft såsom en förteckning över alla projekt som är under byggnation i Sverige. Det som idag främst saknas är en sammanhållen databas över samtliga elcertifikatberättigade anläggningar i Sverige och i Norge i ovan nämnda faser för att investerare och andra marknadsaktörer enklare ska kunna skaffa sig en korrekt bild över marknadsläget.

Vi anser därför att vindbrukskollen i framtiden bör omfatta all förnybar elkraft och utvidgas till "förnybartkollen". Det skulle underlätta för investerare och andra marknadsaktörer att fatta rationella beslut och på så vis leda till mindre gas och broms i utbyggnaden. Därmed minskar risken för såväl överbyggnation som underbyggnation.

Stockholm 2015-09-30

Charlotte Unger
Vd Svensk Vindenergi

Alexandra Lindfors
Handläggare, Svensk Vindenergi

Jeanette Lindeblad
Ordförande Svensk Vindkraftförening

Carl Arne Pedersen
Handläggare Svensk Vindkraftförening